

طرح دوره « اخلاق در مدیریت نظام سلامت »

مشخصات کلی درس

عنوان درس	اخلاق در مدیریت نظام سلامت	شماره درس	۶۱۲۲۰۱۱
تعداد واحد	۲ واحد	نیمسال تحصیلی	نیمسال دوم ۱۴۰۵-۱۴۰۴
نوع درس	نظری (۳۴ ساعت)	پیش نیاز	ندارد
زمان ارائه	شنبه ۱۶-۱۴	شیوه ارائه	سخنرانی
گروه آموزشی	مدیریت خدمات بهداشتی درمانی دانشجویان پایه کارشناسی - ترم ۶	مسئول دوره	دکتر زهرا خاکدل
نماینده فراگیران	مهناز عسگری ۰۹۳۳۱۰۴۳۴۱۰	مدرسان	دکتر زهرا خاکدل
زمان دسترسی به مسئول دوره	روزهای سه شنبه	نحوه دسترسی به مسئول دوره	تلفن - ایمیل دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی - طبقه دوم - راهرو جنوبی - اتاق ۳۱۲
شماره تلفن	۰۳۱-۳۷۹۲۵۱۷۹	ایمیل	z.khakdel@yahoo.com z.khakdel@mui.ac.ir

هدف ها، ارزشیابی و مسئولیت های فراگیران

شرح مختصر دوره:

این درس به منظور ترویج مدیریت اخلاق مدار و چرخه ای در نظام سلامت طراحی شده و انتظار می رود در ارزیابی یادگیری آن در حوزه نظری و رفتاری با روشهای جامع و به طور تکوینی و مرحله ای و با استفاده از کارپوشه و بازاندیشی انجام شود. دانشجویان دانش، نگرش و عملکرد لازم در زمینه ارزشها، اخلاق و رفتار حرفه ای به منظور ایفای نقش موثر در مدیریت واحدها یا برنامه های نظام سلامت را کسب خواهند کرد.

هدف های یادگیری حوزه شناختی:

هدف کلی شناختی:

دانشجویان در پایان این درس قادر خواهند بود مفاهیم، اصول، مبانی نظری و الگوهای اخلاق در مدیریت نظام سلامت را تبیین کرده و نقش اخلاق حرفه ای را در تصمیم گیری، رهبری، فرهنگ سازمانی و بهبود عملکرد نظام سلامت تحلیل و ارزیابی نمایند.

هدف های اختصاصی (رفتاری) حوزه شناختی:

از فراگیران انتظار می رود در پایان دوره بتوانند:

- ۱) پیشینه تاریخی اخلاق و سیر تحول آن در مدیریت نظام سلامت را تشریح نمایند.
- ۲) فلسفه اخلاق، ارزشها و مکاتب اخلاقی مؤثر بر مدیریت نظام سلامت را توضیح دهند.
- ۳) اصول اخلاقی حاکم بر مدیریت نظام سلامت را تعریف و تبیین کنند.

- ۴) مفاهیم و مراحل تصمیم‌گیری اخلاقی در مدیریت نظام سلامت را تشریح نمایند.
- ۵) نقش رهبری اخلاق‌مدار و مسئولیت اخلاقی مدیران را در نظام سلامت تحلیل کنند.
- ۶) تأثیر رفتار اخلاقی مدیران بر ارتقای رفتار حرفه‌ای و عملکرد سازمانی را توضیح دهند.
- ۷) مفهوم فرهنگ سازمانی و ارتباط آن با اخلاق حرفه‌ای در سازمان‌های سلامت را تبیین نمایند.
- ۸) الگوها و رویکردهای اخلاقی مؤثر در بهبود مدیریت نظام سلامت را معرفی و مقایسه کنند.
- ۹) مبانی و روش‌های آموزش اخلاق حرفه‌ای و ارتقای دانش و نگرش اخلاقی در مدیران سلامت را توضیح دهند.
- ۱۰) روش‌های بازاندیشی و تحلیل رویدادهای اخلاقی در عرصه مدیریت نظام سلامت را تشریح کنند.
- ۱۱) راهکارهای سنجش و بهبود رفتار اخلاقی در سازمان‌ها و نظام سلامت را بیان نمایند.
- ۱۲) مبانی اخلاق در سلامت الکترونیک و چالش‌های اخلاقی مرتبط با آن را توضیح دهند.

هدف‌های یادگیری حوزه نگرشی (عاطفی):

هدف کلی نگرشی:

دانشجویان در پایان این درس نگرش مثبت، مسئولانه و متعهدانه‌ای نسبت به ارزش‌ها، اصول و رفتارهای اخلاقی در مدیریت نظام سلامت پیدا کرده و اهمیت اخلاق حرفه‌ای را به‌عنوان بنیان تصمیم‌گیری، رهبری و عملکرد مؤثر سازمانی درک و باور خواهند کرد.

هدف‌های اختصاصی (رفتاری) حوزه نگرشی:

از فراگیران انتظار می‌رود در پایان دوره بتوانند:

- ۱) نسبت به نقش اخلاق و ارزش‌های انسانی در مدیریت نظام سلامت نگرش مثبت و پذیرنده‌ای نشان دهند.
- ۲) ضرورت پایبندی مدیران سلامت به اصول اخلاق حرفه‌ای را به‌عنوان یک مسئولیت اجتماعی و حرفه‌ای بپذیرند.
- ۳) اهمیت تصمیم‌گیری اخلاقی در شرایط پیچیده مدیریتی را درک کرده و آن را ارزشمند تلقی نمایند.
- ۴) نسبت به رهبری اخلاق‌مدار و الگو بودن مدیران در نظام سلامت احساس تعهد و مسئولیت نشان دهند.
- ۵) رفتار اخلاقی مدیران را عاملی مؤثر در ارتقای اعتماد، انگیزش کارکنان و عملکرد سازمانی بدانند.
- ۶) به توسعه و تقویت فرهنگ اخلاقی در سازمان‌های سلامت به‌عنوان یک ضرورت پایدار باور داشته باشند.
- ۷) نسبت به یادگیری مستمر، بازاندیشی و خودارزیابی اخلاقی در نقش‌های مدیریتی نگرش مثبت پیدا کنند.
- ۸) اهمیت آموزش و ارتقای نگرش اخلاقی در مدیران و کارکنان نظام سلامت را درک و حمایت نمایند.
- ۹) نسبت به سنجش، پایش و بهبود رفتار اخلاقی در نظام سلامت نگرش مسئولانه و مشارکت‌جویانه‌ای داشته باشند.
- ۱۰) حساسیت اخلاقی لازم نسبت به چالش‌های اخلاقی سلامت الکترونیک از جمله حرمانگی، عدالت و پاسخگویی را نشان دهند.

هدف‌های یادگیری حوزه روانی - حرکتی (مهارتی):

هدف کلی مهارتی:

دانشجویان در پایان این درس قادر خواهند بود اصول و ارزش‌های اخلاق حرفه‌ای را به‌صورت عملی در موقعیت‌های واقعی و شبیه‌سازی شده مدیریتی نظام سلامت به‌کار گیرند و رفتارهای اخلاق‌مدار را در تصمیم‌گیری، رهبری، تعاملات سازمانی و تحلیل رویدادهای اخلاقی به‌طور مؤثر اجرا نمایند.

هدف‌های اختصاصی (رفتاری) حوزه مهارتی:

از فراگیران انتظار می‌رود در پایان دوره بتوانند:

۱. موقعیت‌ها و چالش‌های اخلاقی موجود در عرصه‌های مدیریت نظام سلامت را در سناریوهای واقعی یا شبیه‌سازی شده شناسایی و طبقه‌بندی نمایند.
۲. اصول تصمیم‌گیری اخلاقی را در تحلیل مسائل مدیریتی به صورت مرحله به مرحله به کار گیرند.
۳. رویدادهای اخلاقی مرتبط با مدیریت نظام سلامت را با استفاده از روش‌های بازاندیشی و تحلیل رویداد، مستندسازی نمایند.
۴. در کار گروهی و بحث‌های حرفه‌ای، رفتارهای اخلاقی شامل احترام، مسئولیت‌پذیری و انصاف را عملاً اجرا کنند.
۵. مهارت‌های ارتباطی اخلاق‌مدار را در تعامل با کارکنان، ذی‌نفعان و تیم مدیریتی به کار گیرند.
۶. الگوهای اخلاقی مدیریت را در طراحی راهکارهای بهبود عملکرد سازمانی به صورت عملی استفاده نمایند.
۷. ابزارهای سنجش رفتار اخلاقی را در محیط‌های آموزشی یا مدیریتی به کار گرفته و نتایج آن را تحلیل نمایند.
۸. در موقعیت‌های آموزشی و مدیریتی، اصول اخلاق سلامت الکترونیک از جمله محرمانگی اطلاعات و پاسخگویی را رعایت و اجرا نمایند.
۹. نسبت به اصلاح و بهبود رفتار حرفه‌ای خود بر اساس بازخوردها و ارزیابی‌های تکوینی اقدام عملی انجام دهند.

هدف‌های کاربردی دوره:

از فراگیران انتظار می‌رود در پایان دوره بتوانند:

- ۱) اصول و ارزش‌های اخلاق حرفه‌ای را در تصمیم‌گیری‌های مدیریتی نظام سلامت به طور عملی به کار گیرند.
- ۲) در مواجهه با چالش‌ها و تعارض‌های اخلاقی در سازمان‌های سلامت، تصمیم‌های آگاهانه، مسئولانه و مبتنی بر اصول اخلاقی اتخاذ نمایند.
- ۳) رفتار اخلاق‌مدار را در نقش‌های مدیریتی و تعاملات حرفه‌ای با کارکنان، بیماران و سایر ذی‌نفعان اجرا کنند.
- ۴) در راستای تقویت فرهنگ اخلاقی سازمان، مشارکت فعال داشته و راهکارهای عملی ارائه دهند.
- ۵) رویدادهای اخلاقی مدیریتی را شناسایی، تحلیل و مستندسازی کرده و از نتایج آن برای بهبود عملکرد استفاده نمایند.
- ۶) از روش‌های بازاندیشی و خودارزیابی اخلاقی برای اصلاح و ارتقای رفتار حرفه‌ای خود بهره بگیرند.
- ۷) اصول رهبری اخلاق‌مدار را در هدایت تیم‌ها و واحدهای سازمانی به صورت عملی به کار بندند.
- ۸) در محیط‌های مدیریتی و آموزشی، اصول اخلاق در سلامت الکترونیک از جمله محرمانگی، عدالت و پاسخگویی را رعایت نمایند.
- ۹) در فرآیندهای مدیریتی، از ابزارهای سنجش و پایش رفتار اخلاقی برای بهبود مستمر عملکرد سازمان استفاده کنند.
- ۱۰) نقش خود را به عنوان مدیر یا کارشناس متعهد به اخلاق حرفه‌ای در نظام سلامت به درستی ایفا نمایند.

ارزشیابی فراگیران:

نمره نهایی این درس برای هر فراگیر بر مبنای موارد زیر مشخص می‌گردد:

- ارزیابی یادگیری در بخش نظری از آزمون‌های توام کوتاه، پاسخ تشریحی و چندگزینه‌ای
- ارزیابی در بخش عملی از طریق نظارت و ارزیابی مستمر در طول یادگیری عملی
- ارزیابی چندجانبه یا ۳۶۰ درجه

مسئولیت های فراگیر:

انتظار می رود فراگیر در طول اجرای این درس:

۱. حضور منظم و فعال در جلسات آموزشی، بحث های کلاسی و فعالیت های گروهی داشته باشد.
۲. در مطالعه منابع معرفی شده و آماده سازی پیش نیازهای هر جلسه مسئولانه عمل نماید.
۳. در بحث های علمی و کار گروهی با رعایت اصول اخلاق حرفه ای، احترام متقابل و شنیدن دیدگاه های دیگران مشارکت نماید.
۴. تجربیات و چالش های اخلاقی مرتبط با مدیریت نظام سلامت را شناسایی، ثبت و در فرآیند بازاندیشی ارائه کند.
۵. تکالیف آموزشی (شامل: بازاندیشی ها، تحلیل رویدادهای اخلاقی و فعالیت های میدانی) را به صورت مستمر تکمیل و ارائه نماید.
۶. در یادگیری عملی و حضور در عرصه های واقعی یا شبیه سازی شده مدیریت، اصول اخلاق حرفه ای را رعایت نماید.
۷. نسبت به خودارزیابی، پذیرش بازخورد و اصلاح رفتار حرفه ای رویکردی فعال و مسئولانه داشته باشد.
۸. محرمانگی اطلاعات مربوط به افراد، سازمان ها و رویدادهای آموزشی و میدانی را رعایت کند.
۹. در انجام کلیه فعالیت های آموزشی و ارزشیابی، صداقت علمی و حرفه ای را رعایت نماید.
۱۰. نتایج یادگیری و تجربیات اخلاقی خود را در راستای ارتقای رفتار حرفه ای فردی و سازمانی به کار گیرد.

منابع دوره:

منابع اصلی درس:

- امینی؛ ا. اخلاق در مدیریت نظام سلامت انتشارات دانشگاه علوم پزشکی تبریز
- اصفهانی، م.م. اخلاق حرفه ای در خدمات بهداشتی درمانی تهران، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی ایران

سایر منابع:

- پالمر، م. مسائل اخلاقی متن آموزشی فلسفه اخلاق تهران
- جوادی، م. ع. اخلاق پزشکی و انتظار پزشک از بیمار، تهران موسسه فرهنگی حقوقی سینا
- اصفهانی، م. م همدم بیمار، تهران، انتشارات سفیر اردهال با همکاری بیمارستان بازرگانان

جدول زمان بندی جلسات

شماره جلسه	عنوان جلسه	استاد مسئول جلسه	منابع	تاریخ جلسه	توضیحات
۱	معارفه، بیان طرح دوره، قوانین و مقررات	مدرس	رفرنس معرفی شده	۱۴۰۴/۱۲/۰۲	مشارکت در بحثها پرسش و پاسخ حین کلاس، کارگروهی و انجام تکلیف کلاسی
۲	پیشینه اخلاق در مدیریت نظام سلامت	مدرس	رفرنس اصلی	۱۴۰۴/۱۲/۰۹	
۳	فلسفه مبانی ارزشها و مکاتب اخلاقی	مدرس	رفرنس اصلی	۱۴۰۴/۱۲/۱۶	
۴	فلسفه مبانی ارزشها و مکاتب اخلاقی	مدرس ارائه دانشجویان	رفرنس اصلی	۱۴۰۴/۱۲/۱۸	
۵	اصول اخلاقی در مدیریت نظام سلامت	مدرس ارائه دانشجویان	رفرنس اصلی	۱۴۰۴/۱۲/۲۳	
۶	تصمیم گیری اخلاقی	مدرس ارائه دانشجویان عسگری	رفرنس اصلی	۱۴۰۵/۰۱/۱۵	
۷	تصمیم گیری اخلاقی	مدرس ارائه دانشجویان	رفرنس اصلی	۱۴۵/۰۱/۲۲	
۸	رهبری و مسئولیت اخلاقی رهبران به عنوان الگوهای حرفه گرایی	مدرس ارائه دانشجویان آقاپاهری	رفرنس اصلی	۱۴۰۵/۰۱/۲۹	
۹	رهبری و مسئولیت اخلاقی رهبران به عنوان الگوهای حرفه گرایی	مدرس ارائه دانشجویان عبدلی	رفرنس اصلی	۱۴۰۵/۰۲/۰۵	
۱۰	نقش رفتار اخلاقی در ارتقای رفتار و عملکرد سازمانی	مدرس ارائه دانشجویان صداقت	رفرنس اصلی	۱۴۰۵/۰۲/۱۲	
۱۱	فرهنگ و اخلاق سازمانی	مدرس ارائه دانشجویان	رفرنس اصلی	۱۴۰۵/۰۲/۱۹	
۱۲	فرهنگ و اخلاق سازمانی	مدرس ارائه دانشجویان همایی	رفرنس اصلی	۱۴۰۵/۰۲/۲۶	
۱۳	الگوها و روشهای اخلاقی در ارتقای مدیریت نظام سلامت	مدرس ارائه دانشجویان نصر	رفرنس اصلی	۱۴۰۵/۰۳/۲	

	۱۴۰۵/۰۳/۹	رفرنس اصلی	مدرس ارائه دانشجویان مقصودلو	مبانی، مراحل و روشهای آموزش و ارتقای دانش نگرش و رفتار اخلاقی	۱۴
	۱۴۰۵/۰۳/۱۶	رفرنس اصلی	مدرس ارائه دانشجویان درخشان	روشهای بازاندیشی و تحلیل رویدادهای اخلاقی در عرصه های مدیریت	۱۵
	۱۴۰۵/۰۳/۲۳	رفرنس اصلی	مدرس ارائه دانشجویان زیدی	راهکارهای سنجش و بهبود رفتار اخلاقی در نظام سلامت	۱۶
	۱۴۰۵/۰۳/۳۰	رفرنس اصلی	مدرس ارائه دانشجویان عیوضی	اخلاق در سلامت الکترونیک	۱۷